

Ключевые слова: семья, общество, ребенок, социально-педагогическое сопровождение, социальный педагог, учебное заведение.

SUMMARY

Ionova Iryna, Korinna Anna. Features of the implementation of social and pedagogical support of the family in education institutions.

The issue of social and pedagogical support for the family is relevant nowadays. The study of this issue is substantiated by a number of reasons, namely: complex family relationships; unpreparedness of youth to perform parental responsibilities; lack of parents' preparation for parental responsibilities; destruction of the awareness of young people of the value of paternity and maternity, etc. The purpose of the article is to analyze the issue of social-pedagogical support for the family; clarification of the essence of the concepts of "social and pedagogical support of the family" and definition of peculiarities of the implementation of socio-pedagogical support of the family in education institutions. The article presents the results of scientific researches, which allowed to reveal the theoretical aspects of family education, to determine the peculiarities of the process of social-pedagogical support of the family by a social pedagogue. The essence of the concept of "socio-pedagogical support" is analyzed and it is determined that social pedagogical support of the family is a special type of social pedagogical activity of social pedagogue and teachers aimed at identifying family problems and carrying out a complex of measures in order to provide timely assistance to the family. On the basis of scientific literature it is noted that social and pedagogical support in the system of education is aimed at creating social conditions for the satisfaction of legitimate interests, freedoms, the realization of the right of the child to education, its development and facilitates interaction of education institutions, families and society in the education of children, their adaptation to conditions of the social environment, provides consultative assistance to parents. It is also determined by the authors, that social-pedagogical support of the family in education institutions is carried out in stages, namely: preparatory stage, stage of implementation of social and pedagogical support, completion of social and pedagogical support. However, this question does not exhaust all the aspects of the problem, the prospect of further research – development of a program of social-pedagogical support of the family in education institutions.

Key words: family, society, child, social and pedagogical support, social pedagogue, teacher, education institution.

УДК 796.062:351.72

Володимир Приходько

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту

ORCID ID 0000-0001-6980-1402

DOI 10.24139/2312-5993/2019.06/276-295

АЛГОРИТМ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ФЕДЕРАЦІЙ З РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ

Мета дослідження – науково обґрунтувати та розробити алгоритм програми «Розвиток виду спорту федерацією України» для використання в реформі системи підготовки спортсменів. Методи дослідження: узагальнення літератури, матеріалів з

Інтернету, змісту попередніх власних розробок, а також абстрагування, ідеалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція. У статті подано розроблений алгоритм програми «Розвиток виду спорту федерацією України». Представлена в якості зразку для використання Програма розвитку виду спорту є основним документом, що визначає стратегію, терміни, методи й засоби реалізації заходів, які забезпечують вирішення завдань розвитку виду спорту як цілісної системи.

***Ключові слова:** федерація з виду спорту, органи влади в областях і містах України, алгоритм діяльності федерацій і територіальних органів влади, Програма розвитку виду спорту, спортсмени.*

Постановка проблеми. Діяльність федерації пов'язана з дотриманням принципу оптимального поєднання централізації й децентралізації в управлінні. Поєднання централізації і децентралізації в менеджменті передбачає розподіл повноважень для прийняття конкретних рішень на кожному з рівнів управлінської ієрархії: загальнодержавному – громадського суб'єкта управління (тобто національної федерації з виду спорту) – суб'єктів на рівні області (міста) – первинної ланки (спортклубу, ДЮСШ тощо).

Аналіз актуальних досліджень. Показана потреба глибокого реформування (не вдосконалення, не модернізації) системи підготовки спортсменів, яку Україна успадкувала з часів СРСР (Prykhodko & Tomenko, 2019). Доведено, що реформування системи підготовки спортсменів в Україні в тих економічних і політичних умовах, що склались, має враховувати все більший ступінь децентралізації влади, адже обласні і місцеві бюджети невпинно зростають (Приходько, 2017). Вже були визначені концепція та механізми державно-громадського регулювання реформою сфери олімпійського спорту, яка має завершитися формуванням сучасної системи підготовки спортсменів (Приходько та ін., 2019; Сушко та ін., 2016; Сушко, 2013; Сушко, 2013). Нарешті, розроблена загальна технологія реформування існуючої системи підготовки спортсменів в олімпійських видах спорту (Сушко, 2013; Сушко, 2017).

В останні роки все більше уваги стало приділятися розкриттю особливостей функціонування та забезпечення розвитку сфери спорту в умовах ринку (Мічуда, 2008; Павленко, 2012; Павленко, 2011; Giulianotti, Robertson, 2015; Luo et al., 2015), сучасної системи підготовки спортсменів високої кваліфікації (Есентаев, 2015; Касымбеков и др., 2012; Платонов, 2015; Платонов и Есентаев, 2015; Сушко та Дорошенко, 2016), використання сучасних технологій управління процесом тренування (Виноградов и Лей Ши, 2014); Костюкевич, 2014; Костюкевич и Щепотина, 2016; Сушко, 2013; Сушко, 2013).

Значну увагу різним аспектам формування сучасної системи підготовки спортсменів в Україні приділив також автор статті (Приходько, 2014; Приходько, 2017), включаючи роботи, видані разом з колегами (Приходько та ін., 2019; Савченко та ін., 2017; Prykhodko & Tomenko, 2019).

Однак, не запропонований алгоритм взаємодії національних федерацій, як структур відповідальних за визначення стратегії і тактики розвитку виду спорту, з органами влади в областях, містах і об'єднаних територіальних громадах (ОТГ), де на даний час зосереджені основні ресурси розвитку спорту. Це робить актуальним створення алгоритму діяльності федерацій і територіальних органів влади для застосування реформи спорту в Україні. Під алгоритмом маємо на увазі послідовність точно визначених дій, що однозначно призводять до вирішення поставленого завдання.

Мета дослідження: науково обґрунтувати та розробити алгоритм програми «Розвиток виду спорту федерацією України» для використання в реформі системи підготовки спортсменів.

Матеріал і методи. Був використаний комплекс методів теоретичного дослідження: узагальнення літератури, матеріалів з Інтернету, змісту попередніх власних розробок, а також абстрагування, ідеалізація, аналіз і синтез, індукція та дедукція.

Виклад основного матеріалу. Документ, що спрямовує організаційно-методичну діяльність федерації з виду спорту країни на середньостроковий період, це підготовлена нею Програма розвитку виду спорту (Макет программы «Развитие вида спорта в Российской Федерации до 2020 года»).

Програма має починатися зі *Вступу*. У ньому вказується діюча в Україні законодавча і нормативна база, що визначає умови розвитку даного виду спорту. Потрібно зазначити, також, як при розробці Програми її авторами враховувався український і передовий зарубіжний досвід розвитку олімпійських видів спорту (Giulianotti & Robertson, 2015; Luo et al., 2015), вже існуючі настанови і пропозиції органів державної влади, а також рекомендації провідних науково-дослідних і освітніх установ, відомих наукових і практичних працівників.

Зазначається, що представлена Програма є основним (директивним) документом, який визначає обрану стратегію (цілі, завдання), у ній також указані терміни, засоби й методи реалізації тих заходів, які забезпечують вирішення основних проблем розвитку виду спорту в Україні, включаючи підготовку спортсменів збірних команд країни з видів спорту до XXIV

зимових Олімпійських ігор 2022 р. у м. Пекіні (Китай) і XIII Параолімпійських ігор 2022 р., а також до XXXII літньої Олімпіади 2024 р. в м. Париж (Франція) і XVI Параолімпійських Ігор 2024 р. (далі Олімпіада 2022 і 2024 рр.)

Пропонується підготувати Програму розвитку виду спорту в Україні саме на середньостроковий період, а потім із наростанням темпів реформування олімпійських видів спорту (адже в усіх них різні стартові умови подальшого розвитку) і формування сучасної системи підготовки спортсменів (Есентаев, 2015; Касымбеков и др., 2012; Костюкевич, 2014; Костюкевич и Щепотина, 2016; Павленко, 2012), програма має бути уточнена і продовжена на період підготовки до вже наступних зимових і літніх Олімпійських ігор.

У Вступі Програми зазначається, що хід і результати її реалізації розглядаються на засіданнях керівного органу федерації з виду спорту (Конференції), а також експертами та відповідними підрозділами профільного Міністерства. Регулярний контроль виконання намічених заходів (Матвеев, 2010; Павленко, 2011), разом із проведенням аналізу отриманих даних, дозволить, у разі необхідності, своєчасно коригувати зміст розробленої Програми.

Обмежити адміністративний ризик неефективного управління Програмою (Мічуда, 2008) дозволять: регулярна і відкрита публікація даних про виконання планових заходів та оцінка якості виконання учасниками програми взятих на себе зобов'язань. Це й узагальнення та аналіз досвіду залучення позабюджетних і кредитних ресурсів; розробка методичних рекомендацій на допомогу учасникам програми (суб'єктам її виконання).

Вступ має відображати також інші специфічні особливості наміченої діяльності української федерації з розвитку відповідного виду спорту (Виноградов и Лей Ши, 2014; Платонов, 2015; Платонов и Есентаев, 2015; Савченко и др., 2017). Так, зазначається, що організуючою умовою початку тренувань і поступового розгортання якісного процесу підготовки є модель бажаних якостей атлета на етапі максимальної реалізації ним індивідуальних можливостей (має віддзеркалюватись у настановних документах, свідомості тренерів, які працюють з новачками, і тренерів, яким передають спортсменів у зв'язку з їхнім дорослішанням і переходом до кожного з наступних етапів підготовки) (Сушко, 2017). Один із базових процесів у ході підготовки спортсмена, окрім власне розвитку фізичних якостей і набування техніко-тактичної майстерності, це свідоме і систематичне психолого-педагогічне забезпечення відповідними засобами

впливу на становлення спортсмена, який дорослішає, як повноцінного суб'єкта спортивної діяльності.

Основний розділ Програми – це «Паспорт програми «Розвиток виду спорту в Україні»: зимових – до 2022 р., літніх – до 2024 р. Він починається з розкриття *Стратегії розвитку виду спорту на найближчі 5 років*.

Назва Програми	Розвиток _____ (вказується вид спорту) в Україні
Дата прийняття рішення про розробку Програми	Затверджена Конференцією громадської організації – Федерація _____ (вказується з якого виду спорту)
Розробник Програми	Громадська організація «Федерація (вказується з якого виду спорту)»
Науково-обґрунтований орієнтир розвитку виду спорту	Напрацьована теоретична модель розвитку виду спорту (подаються дані про розробників моделі і місце ознайомлення з вже існуючою моделлю)
Ціль Програми	Створення організаційних та методичних умов, що забезпечують можливість ефективного розвитку виду спорту, включаючи його масові форми, для завоювання передових позицій у світовому спорті, утвердження принципів здорового способу життя й вирішення соціальних проблем суспільства засобами фізичної культури та спорту
Завдання Програми	<ul style="list-style-type: none"> - сприяння реалізації державної спортивної політики шляхом вирішення оздоровчих, економічних та ін. проблем засобами даного виду спорту; - удосконалення системи підготовки спортивного резерву, залучення якомога більшої кількості дітей, підлітків і обдарованої молоді до систематичних занять видом спорту; - підвищення ефективності підготовки спортсменів збірних команд України з виду спорту до найбільших міжнародних змагань, у тому числі до Ігор літньої і зимової Олімпіад; - сприяння підвищенню якості системи підготовки та підвищення кваліфікації управлінських, педагогічних, наукових та ін. кадрів, необхідних для розвитку виду спорту; - сприяння зміцненню матеріально-технічної бази і створенню сучасної інфраструктури розвитку виду спорту, утворенню загально національних і обласних тренувальних центрів розвитку виду спорту, будівництву та реконструкції спортивних споруд для проведення спортивних і спортивно-масових заходів з виду спорту; - організація і проведення масових заходів, включаючи ті, що проводяться поза офіційними змаганнями, спрямованих на підтримку й популяризацію виду спорту і спортивної культури, а також проведення всеукраїнських та міжнародних спортивних змагань; - участь в удосконаленні нормативно-правової бази, що забезпечує стабільний розвиток виду спорту, включаючи його масові форми; - створення якісної системи інформаційно-методичного забезпечення виду спорту

<p>Найбільш важливі цільові індикатори та показники</p>	<p>Цільовими показниками ефективності Програми є рівень досягнень українських спортсменів на міжнародній спортивній арені, масштаб розвитку дитячо-юнацького та масового спорту в Україні, по відношенню до рівня минулих років.</p> <p>Найважливішими цільовими індикаторами і показниками Програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кількість юних спортсменів, які займаються видом спорту в установах спортивної підготовки; - число тренерів з виду спорту, які працюють у спортивних організаціях; - кількість областей України, у яких вид спорту обраний місцевою владою як пріоритетний; - кількість відділень з виду спорту в установах спортивної підготовки; - кількість введених в експлуатацію (в областях і загальноукраїнських) сучасних спортивних об'єктів різних категорій для занять видом спорту (тренувань і змагань); - число штатних тренерів з виду спорту вищого рівня майстерності у спортивних тренувальних центрах; - число суддів з виду спорту, у т. ч. міжнародної категорії; - завоювання медалей українськими спортсменами на найбільших міжнародних змаганнях, у тому числі Олімпійських іграх 2022 і 2024 рр., чемпіонатах, першостях світу та Європи, Кубках світу, Параолімпійських іграх і студентських універсиадах
<p>Строки і етапи реалізації програми</p>	<p>Реалізація Програми включає 3 етапи.</p> <p>Перший етап – методично-підготовчий (по грудень 2019 р. включно), який передбачає:</p> <p>1. Участь представників федерації у проведенні приблизно 10 робочих нарад разом із провідними фахівцями країни для підготовки методичних матеріалів за основними аспектами (підпрограмами) реформи спорту, що проводиться. У тому числі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості взаємодії національних федерацій з органами державної влади в центрі і областях; - порядок визначення пріоритетних літніх і зимових видів спорту в областях України, а також забезпечення їх успішного розвитку; - правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень; - науково-методичне забезпечення юнацького і резервного спорту; - науково-методичне забезпечення збірних і перешкоджання вживанню допінгу; - бюджетне й позабюджетне фінансування організацій спортивної спрямованості; - підготовка та підвищення кваліфікації кадрів різних спеціальностей для юнацького, резервного спорту і спорту вищих досягнень;

	<ul style="list-style-type: none"> - створення і налагодження діяльності спортивних тренувальних центрів в областях; - розробка і впровадження сучасних програм та методики навчально-тренувального процесу на різних етапах спортивної підготовки з виду спорту; - структура Всеукраїнських змагань, оцінка діяльності областей і національних федерацій з розвитку олімпійських видів спорту. <p>2. Участь федерації в розробці пропозицій до змісту державної політики у сфері олімпійського спорту.</p> <p>3. Участь у погодженні змісту державної політики з керівництвом країни (Президентом України, керівництвом Верховної Ради та Кабінету Міністрів України), її оприлюднення.</p> <p>4. Участь у докладному інформуванні й підготовці керівників обласних і міських управлінь та департаментів фізичної культури і спорту, а також федерацій з виду спорту шляхом робочих нарад і надання їм потрібних організаційно-методичних матеріалів для чіткого спрямування їх повсякденної діяльності під час формування сучасної системи підготовки спортсменів.</p> <p>Другий етап – організаційно-підготовчий (січень – серпень 2020 рр.), який передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - участь у проведенні широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи; - визначення заступника президента національної федерації, до компетенцій якого входитимуть лише питання підготовки і проведення реформи у сфері спорту; призначення найбільш підготовлених і діяльних фахівців (експертів) з виду спорту для кваліфікованого просування вказаних основних аспектів (підпрограм) реформи спорту; - попередня організаційна підготовка до визначення в областях восени 2020 р. видів спорту для їх пріоритетного розвитку (зимових видів – до 2022 р., літніх – до 2024 р.); - налагодження ділових контактів керівництва федерації з керівництвом тих областей, де федерація вважає за можливе зробити акцент на розвитку (зусиллями області і федерації) свого виду спорту з урахуванням наявності медальних олімпійських перспектив; - участь від імені федерації в досягненні домовленості профільного Міністерства (далі – Міністерство) з урядом України, Державним фондом регіонального розвитку, а також з керівництвом обласних рад і державних адміністрацій про нову схему адресного державного і приватного фінансування розвитку спорту вищих досягнень, які будуть обрані в областях для пріоритетного розвитку, починаючи з 2021 р.; - участь у досягненні домовленості Міністерства з урядом України і Державним фондом регіонального розвитку про
--	---

фінансування розвитку спорту вищих досягнень з низки тих питань, які входять до виключної компетенції органу державного управління спортом;

- досягнення в центрі і на місцях розуміння щодо змісту дій, які буде потрібно виконати в питаннях безпосередньої реформи спорту вищих досягнень, а також установа робочих контактів між керівниками всіх рівнів, які будуть розпочинати і проводити реформу сфери спорту.

Третій етап – безпосередньо-перетворюючий (вересень 2020 – липень 2024 рр.).

Підетап «Вибір пріоритетних видів спорту» (вересень 2020 – липень 2024 рр.) передбачає дотримання таких принципів:

- на обласну раду і обласну державну адміністрацію, разом із національними федераціями, покладається відповідальність визначити вид (види) спорту, які будуть обрані в області для пріоритетного розвитку на олімпійський цикл з тим, щоб надати їм, починаючи з 2021 р., максимальну підтримку у швидкому розвитку на рівні сучасних вимог;

- приймаючи рішення про вибір пріоритетного (пріоритетних) видів спорту, керівництво області бере до уваги результати аналізу стану справ у цих видах в області, а також максимально чітко обґрунтування перспективи розвитку видів спорту (відповідно, зимових – до 2022 і літніх – до 2024 рр.), вивчивши підготовлені обласними і національними федераціями обґрунтування за запропонованою Міністерством схемою;

- при цьому виходять з того, що найбільш важливим показником для обрання в якості пріоритетного зимового чи літнього виду спорту, слугує урахування підтвердженої експертами наявної медальної перспективи вже існуючих спортсменів на найближчих зимовій та літній Олімпіадах;

- кінцеве рішення про такий вибір приймають сесія обласної ради і голова ОДА в жовтні 2020 р., що дасть змогу забезпечити фінансову підтримку обраних пріоритетних видів через затверджені бюджети області, розташованих у ній міст і ОТГ, починаючи з 2021 р.;

- прийняте в області рішення щодо обраних видів спорту доповнюється Договором про співробітництво між обласною радою, ОДА і відповідною національною федерацією. Цей договір має бути взаємно-зобов'язуючим, тобто в ньому мають бути передбачені конкретні і сильні дії з усіх сторін, які суттєво вплинуть на розвиток даного виду спорту в області і Україні в цілому.

Кінцевий результат: сприяння з боку федерації вибору в області, через конкуренцію поданих пропозицій, одного (або декількох) пріоритетних видів спорту, укладання Договорів про співпрацю між областю і федерацією.

Примітки: Хоча за результатами такого своєрідного «тендеру» (вивчення пропозицій від обласних і національних федерацій з обґрунтуванням перспективи розвитку виду спорту, оцінки потрібних витрат і кроків тощо), буде обрано один або декілька видів спорту, перспективу подальшого розвитку отримають всі олімпійські види, які активно прогресують у цій області. Адже, якщо на відміну від керівництва області, Конференція національної федерації буде вбачати гарну перспективу розвитку виду спорту саме тут, федерація має можливість у олімпійський цикл сконцентрувати в даній області всі залучені нею кошти і провести якісну підготовку спортсменів до майбутньої Олімпіади. Спортсмени потім, отримавши олімпійські ліценції, поїдуть на Олімпіаду і медальним успіхом доведуть право виду спорту отримати підтримку в наступному олімпійському циклі підготовки до зимової Олімпіади 2026 р., а також до літніх Ігор 2028 р. Очевидно, існує диференціація в особливостях дій відповідних федерацій в умовах, що склались в Україні. Суттєво відмінною є роль федерацій з ігрових командних видів спорту, включених до олімпійської програми, кожен з яких складно (навіть чи можливо) обрати для пріоритетного розвитку в окремій області України. Саме тому федерація має брати відповідальність не лише за розробку теоретичної моделі розвитку виду спорту, але також за всю розробку стратегії і тактики її практичної реалізації. На сьогодні, мабуть, найбільш вдалим є приклад розвитку виду спорту, запропонований Федерацією баскетболу України. Для використання накопиченого ФБУ досвіду іншими федераціями з командних ігрових видів спорту його потрібно вивчати, аналізувати, описувати і, з урахуванням існуючих особливостей видів, застосовувати в інших ігрових видах спорту. Важливим буде також вивчення досвіду федерацій з ігрових видів спорту, накопичений в Європі.

Таким чином, подальший інтенсивний розвиток олімпійських видів спорту в Україні диференційований за трьома напрямками. Перший торкається перш за все індивідуальних і частини командних видів спорту (приміром, гімнастики, легкої атлетики, синхронного плавання, тенісу та ін.). Для них найбільш вдалим буде розвиток спорту через визначення пріоритетних видів областями України. Другий – це командні ігрові види спорту зі значною кількістю команди (більше двох), розвиток яких, у першу чергу, – це компетенція відповідних національних федерацій. Третій – це спорт осіб із обмеженими можливостями з ураженнями ОРА, слуху і ментальності.

2. У період січня 2020-грудня 2022 рр. щодо обраних в областях зимових видів спорту, а також у період січня 2020-

липня 2024 рр. літніх видів, має бути проведений комплекс визначених разом із національною федерацією робіт: створення сучасної спортивної бази, спортивного тренувального центру (на даний час для заснування тренувального центру можна використовувати Положення про спортивний клуб), придбання потрібного інвентарю та обладнання, залучення провідних науковців і різне-профільних фахівців для забезпечення вичерпних і сучасних умов здійснення навчально-тренувального процесу і підготовки спортсменів, включаючи виїзди за кордон.

Назва наступного підетапу – «Розгортання і проведення комплексу робіт зі створення вичерпних умов розвитку пріоритетних видів спорту». Для цього на одного з заступників президента федерації, голови обласної ради і голови ОДА покладається відповідальність за координацію робіт з реформи спорту. Діяльність на підетапі проводиться з дотриманням таких принципів:

- створення сучасної спортивної бази, включаючи заснування й організацію діяльності спортивного тренувального центру з усіма потрібними умовами разом із залученням групи провідних фахівців;
- залучення до фінансування робіт, окрім місцевого бюджету, коштів Державного фонду регіонального розвитку на паритетних умовах;
- заохочується запрошення керівництвом області за участі національної федерації з областей, де даний вид спорту не отримав пріоритетного розвитку, провідних менеджерів, тренерів, інших не затребуваних фахівців та спортсменів; а також іноземних тренерів і спортсменів, за перспективи їх натуралізації і можливості виступів за збірну України;
- діяльність провідних наукових і педагогічних кадрів, які працюють у закладах освіти і наукових установах, а також залучених «вузьких» фахівців-практиків (із травматології, лікувальної фізичної культури, дієтології, психотерапії тощо), яким мають бути створені в областях усі умови для їх результативної праці (заробітна плата, сучасне наукове обладнання тощо), зосереджується на високому рівні науково-методичного і фахового забезпечення підготовки спортсменів, які є кандидатами до олімпійських збірних України, а також на підготовці спортивного резерву, на сприянні розвитку «піраміди» даного виду спорту в області;
- за участі залучених фахівців, з опорою на можливості бюджетів міст і ОТГ, за методичної підтримки з боку федерації в області створюються умови для інтенсивного розвитку всієї «піраміди» виду спорту;
- відповідно до уточненого порядку, продовжується виплата найбільш перспективним спортсменам обласних і державних стипендій, включаючи НОК, ДСТ і відомчі організації;

- участь федерації у виконанні разом із Міністерством усіх інших робіт національного значення, включаючи реконструкцію (створення) сучасних спортивних баз і умов для підготовки збірних команд України з обраних для пріоритетного розвитку видів спорту (з урахуванням вказаної диференціації розвитку груп видів спорту).

Кінцевий результат: своєчасне та якісне виконання й завершення робіт зі створення необхідних і достатніх сучасних умов для підготовки спортсменів до Ігор Олімпіад.

Примітки:

1. Після зимової Олімпіади 2022 р. буде проведений аналіз виступу спортсменів, прийняті рішення щодо розвитку зимових видів в областях на наступний олімпійський цикл. Це позначиться на завданнях і змісті діяльності федерації, Міністерства і областей.

2. Міністерство і відповідні національні федерації, з урахуванням олімпійських перспектив, вивчають питання про подальшу долю збірних команд України, які існують на постійній основі. У випадку прийняття рішення про їх подальше існування в олімпійському циклі, ними ж вирішуються всі питання їх наступної успішної діяльності.

3. Максимально ефективно використання в період січня 2023-липня 2024 рр. усіх створених умов у центрі і в областях (кадрових, організаційних, фінансових, матеріальних, технологічних, науково-методичних тощо) для розвитку обраних літніх видів.

Діяльність на останньому підетапі, який має назву «Перехід до заключної фази діяльності – ефективної підготовки олімпійців», проводиться з дотриманням таких принципів:

- перенесення акцентів з уже вирішеного завдання створення в центрі і областях сучасних і достатніх умов розвитку пріоритетних на даний олімпійський цикл видів спорту – на розв’язання, за участі федерації, завдань забезпечення якісної підготовки до Ігор Олімпіади;

- пріоритет набуває забезпечена за участі фахівців федерації якісна професійна діяльність провідних менеджерів і тренерів, а також учених і методистів, медичних працівників, фахівців із використання дозволених фармакологічних засобів підтримки, фахівців з контролю за вживанням допінгу, спортивного харчування, психологів та ін., потрібних для забезпечення якісної підготовки спортсменів у збірних командах країни;

- головна увага зосереджується на забезпеченні федерацією і Міністерством робочих контактів і взаємодопомоги між фахівцями областей, які організували всебічну підготовку майбутніх олімпійців у період 2020-2024 рр., з тренерами та іншими фахівцями збірних України;

	<p>- спортсмени, які не належать до видів спорту, визначених у даному олімпійському циклі в областях як пріоритетні, мають рівні права в завоюванні олімпійських ліцензій, що дозволить уточнити після серпня 2024 р. новий перелік видів для пріоритетного розвитку;</p> <p>- підготовка всіх спортсменів, які отримали олімпійські ліцензії, окрім коштів тих областей, звідки вони є, у повному обсязі фінансується з боку Міністерства, НОК України, національних федерацій і спонсорів для створення на заключному етапі підготовки всіх затребуваних тренерами збірних команд України умов і можливостей.</p> <p>Кінцевий результат – конвертація створених у центрі і областях достатніх і різноманітних умов у практику ефективної підготовки олімпійців, від періоду отримання ліцензій до забезпечення їхніх виступів на Олімпіаді в Парижі, з метою досягнення ними своїх найкращих результатів під час виступів на олімпійських аренах.</p>
<p>Очікувані кінцеві результати реалізації Програми та показники соціально-економічної ефективності</p>	<p>Через реалізацію Програми до 2022-2024 рр. передбачається:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у видах спорту, обрані як пріоритетні, вийти на рівень провідних команд світу, домогтися завоювання медалей нашими спортсменами на найбільших міжнародних змаганнях, включаючи Олімпійські ігри; - забезпечити стабільну роботу в усій системі підготовки найближчого резерву для збірних команд з цих видів спорту; - створити в цих видах спорту єдину та якісну систему відбору найбільш обдарованих спортсменів для навчання і тренування в спортивних тренувальних центрах підготовки спортсменів; - збільшити кількість осіб, які займаються видом спорту, у частині підготовки спортивного резерву для збірних команд України (вказати кількість) у порівнянні з 2020 р. (літні) та 2018 р. (зимові) видів спорту; - поліпшити матеріально-технічну базу виду спорту за рахунок введення в експлуатацію нових і реконструкції наявних об'єктів до 2024 (2022) рр.; - за підтримки Верховної Ради і Кабінету Міністрів України створити сучасну законодавчу і нормативно-правову базу, що відповідає потребам успішного розвитку виду спорту; - створити досконалу систему науково-методичного, медичного і медико-біологічного забезпечення виду спорту; - створити національні та обласні спортивні тренувальні центри (у Програмі вказати кількість), у тому числі на базі освітніх установ; - поліпшити оснащення сучасним інвентарем та обладнанням профільних відділень з виду спорту в установах спортивної підготовки (указати найменування та кількість);

	<ul style="list-style-type: none"> - забезпечити комплектування атестованими фахівцями всіх спортивних споруд, що створюються в межах програми; - збільшити кількість міжнародних, міжрегіональних та регіональних спортивних змагань з виду спорту (вказати кількість) по відношенню до 2020 і 2018 рр.
--	--

Наступний розділ Програми «*Аналіз розвитку виду спорту в Україні і світі*». Подаються результати виступу спортсменів збірної на міжнародних змаганнях і, особливо, на Олімпійських іграх, що є найбільш об'єктивним критерієм рівня розвитку спорту вищих досягнень в країні. Необхідно схарактеризувати олімпійську програму з виду спорту (які дисципліни і скільки комплектів медалей розігрується). Розкрити спортивні досягнення на останніх Олімпіадах країн – світових лідерів у виді спорту і збірної України. Для фіксації тенденцій до зростання або, навпаки, падіння результатів наших провідних спортсменів, виконати порівняльний аналіз виступів збірної України у виді спорту за дві останні Олімпіади.

Необхідно також порівняти вік спортсменів збірної України з виду спорту на Іграх 2012 (2014) і 2016 (2018) рр. Подати динаміку чисельності осіб, які займаються видом спорту (окремими видами програми виду спорту) за останні три роки. Потрібно схарактеризувати всі види олімпійської програми в контексті спортивних перспектив найближчого спортивного резерву та конкуренції в збірній команді України на 2024 (2022) рр.

Необхідно описати проведені за два останніх міжолімпійських цикли заходи зі створення умов розвитку системи підготовки спортивного резерву, розробки і впровадження раціональної системи спортивних змагань, зміцнення матеріально-технічної бази організацій спортивної підготовки.

Підготовка спортивного резерву. У цій частині розкрити, звертаючи увагу на окремі області України, динаміку розвитку виду спорту: скільки відділень за останні три роки з'явилося, які молоді й перспективні спортсмени заслуговують на увагу і підтримку (поіменно). Показати співвідношення контингенту чоловічої і жіночої статі; укажати області, де вид спорту може бути визначений для пріоритетного розвитку в наступний олімпійський цикл.

Відомо, що етапи підготовки до найвищих досягнень і максимальної реалізації індивідуальних можливостей є основним індикатором ефективності підготовки спортивного резерву. Тож слід провести аналіз динаміки цієї категорії спортсменів на даних етапах спортивної підготовки. Має бути відображений кваліфікаційний рівень спортсменів, що спеціалізуються у виді спорту. Адже визначальним показником успішного виступу на найбільших змаганнях є кількість підготовлених майстрів спорту

міжнародного класу (дослідженнями встановлено, що кількість підготовлених майстрів спорту міжнародного класу за рік до Олімпійських ігор слугує чітким критерієм конкурентоспроможності збірної команди країни з відповідного виду спорту на майбутніх Іграх). Отже, цей показник повинен стати одним із основних при оцінці роботи з підготовки резерву для спортивних збірних команд країни.

Розділ *Масовий спорт (спорт для всіх)*. Основними умовами розвитку масових видів спорту, окрім їх важливості у плані зміцнення здоров'я і підвищення працездатності, є популярність, доступність занять для різних категорій громадян, наявність клубної системи, системи масових спортивно-рекреаційних заходів, а також відповідних умов для занять. Отже, необхідно подати характеристику розвитку масового спорту в областях України.

Розділ *Параолімпійський спорт*. Необхідно висвітлити програму Параолімпійських ігор з виду спорту, зокрема вказати кількість медалей, що розігруються. Привести спортивні досягнення на XV Параолімпійських іграх 2016 р. в Ріо-де-Жанейро, а також 2018 р. в Пхьочангу 2018 р. команд країн-лідерів світового параолімпійського виду спорту і України. Представити динаміку чисельності осіб із обмеженими можливостями, які займаються видом спорту за останні три роки з ураженнями опорно-рухового апарату (ОРА), слуху і ментальності як щодо масового, так і результативного спорту.

Далі необхідно описати заходи зі створення умов для розвитку системи підготовки спортивного резерву, розробки і впровадження раціональної системи спортивних змагань, зміцнення матеріально-технічної бази відділень параолімпійського спорту в установах спортивної підготовки.

Розділ *Проблеми розвитку виду спорту в Україні*. Після проведеного аналізу в цьому розділі необхідно схарактеризувати основні проблеми, що стримують темпи розвитку виду спорту в Україні. Застосування сучасних методів управління дозволить мобілізувати ресурси і сконцентрувати зусилля на таких пріоритетних напрямках комплексного вирішення проблем, як формування інтересу різних категорій громадян до виду спорту як однієї з форм фізичної активності населення і власне занять спортом, створення матеріально-технічної бази, запровадження сучасних технологій підготовки, науково-методичного забезпечення розвитку виду спорту в Україні і виходу провідних атлетів на передові позиції у світовому спорті.

Розділ *Кадрове забезпечення виду спорту*. Для динамічного розвитку виду спорту необхідно створити стійку систему освіти,

професійної підготовки та перепідготовки кадрів, включаючи категорії спортивних менеджерів, тренерсько-викладацького складу, суддів для проведення змагань, кваліфікованого персоналу для створення і утримання спортивних споруд, спортивних лікарів та інших фахівців із забезпечення підготовки спортсменів в областях і збірних командах України. Нарешті, підготовки волонтерів для проведення великих спортивних і спортивно-масових заходів.

Медичне забезпечення виду спорту в областях здійснюється, в основному, за рахунок коштів регіональних бюджетів. Медичний і медико-біологічний супровід спортивних збірних команд України по виду спорту забезпечується відповідними установами, визначеними Міністерством.

Розділ *Фінансове забезпечення розвитку виду спорту*. Федерація, у межах повноважень, вносить пропозиції про розвитку виду до державних, обласних і муніципальних органів влади, звертається з ініціативами в різні організації, здатні посприяти її статутній діяльності, здійснює пошук позабюджетних джерел фінансування виду спорту. Фінансове забезпечення реалізації Програми має здійснюватися на основі принципу консолідованих коштів Федерації, коштів центрального бюджету (Міністерства), бюджетів областей, муніципальних утворень та інших джерел відповідно до законодавства.

З метою створення матеріальної бази виду спорту органи влади областей України і органи місцевого самоврядування, разом із національною федерацією, мають забезпечувати розвиток механізмів державно-приватного партнерства й залучення позабюджетних коштів. Кошти, що виділяються НОК України, плануються до використання для підвищення якості підготовки спортсменів збірної команди з виду спорту безпосередньо до Ігор Олімпіад. Інші залучені кошти плануються до використання для організації підготовки провідних спортсменів країни в складі збірних, фінансування і співфінансування будівництва об'єктів, підтримки спортивних тренувальних центрів з виду спорту, дитячо-юнацького та масового спорту (розкрити стан реалізації існуючих проектів федерації з виду спорту, що фінансуються).

Розвиток дитячо-юнацького і масового спорту в областях України забезпечується на основі регіональних програм розвитку спорту за сприяння Міністерства та національної федерації. Указується роль Міністерства у створенні необхідної нормативно-правової бази розвитку спорту вищих досягнень, системи спортивного резерву та розвитку масового фізкультурно-спортивного руху, сприяння реалізації заходів

Програми розвитку спорту в областях, включаючи щорічну корекцію нормативів фінансування спортивних заходів, наближаючи їх до потрібних (запитаних) обсягів коштів.

Розділ *Протидія порушенням антидопінгових правил*. Боротьба із застосуванням заборонених речовин і методів розкривається у взаємодії з міжнародними, українськими державними і громадськими спортивними організаціями. Антидопінгові програмні заходи федерації повинні бути синхронізовані з діяльністю відповідних служб НОК України і Міністерства в межах національної антидопінгової політики.

Розділ *Міжнародне співробітництво, взаємодія з міжнародною федерацією з виду спорту та іншими спортивними організаціями*. Необхідно висвітлити позицію федерації з виду спорту за основними напрямками її міжнародної політики. Указати, у які комісії та інші керівні органи входять представники Української федерації з виду спорту. Указати намічені заходи з активізації роботи із розширення міжнародного співробітництва.

Розділ *Інформаційне забезпечення розвитку виду спорту*. Програма має передбачати інформування всіх верств населення України про досягнення вітчизняних спортсменів у змаганнях з виду спорту, планах розвитку виду спорту і ходу їх реалізації. З цією метою необхідним є розширення співпраці із загальноукраїнськими і регіональними ЗМІ, співпраці з телебаченням.

Найбільш доступним і популярним серед молоді та інших верств населення є Інтернет. У зв'язку з цим увага федерації з виду спорту повинна приділятися використанню Інтернет-ресурсу. Створення і наповнення сайтів необхідною інформацією має бути пріоритетним напрямом роботи. Плановане розширення співпраці з іншими цільовими групами аудиторії шанувальників спорту також підвищить зростання популярності виду спорту.

Розділ *Найважливіші цільові індикатори та показники Програми*. Цільовими показниками ефективності Програми є масштаб розвитку масового, дитячо-юнацького та резервного спорту в Україні, а також рівень медальних досягнень українських спортсменів на міжнародній спортивній арені по відношенню до рівня минулих років.

Розділ *Оцінка соціально-економічної ефективності програми*. Соціально-економічна ефективність дії Програми оцінюється щорічно за динамікою цільових індикаторів і показників. Для оцінки соціально-економічної ефективності реалізації заходів Програми використовуються цільові показники реалізації Програми, основним з яких є масштаб розвитку виду спорту в Україні, по відношенню до рівня минулих років.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок.

1. Науково обґрунтований, розроблений та запропонований до використання алгоритм управління діяльністю федерацій і територіальних органів влади як з реформування масового спорту, так і системи підготовки спортсменів вищого рівня майстерності з урахуванням диференціації видів спорту (індивідуальні, ігрові командні та інші види), що дозволяє підвищити об'єктивні показники їх розвитку.

2. Найбільш важливими цільовими індикаторами й показниками успішного виконання розробленої українською федерацією Програми, згідно з поданим алгоритмом, з точки зору розвитку спорту вищих досягнень, є:

- кількість юних спортсменів, які займаються видом спорту в установах спортивної підготовки;

- число тренерів з виду спорту, які працюють у спортивних організаціях;

- кількість областей України, у яких вид спорту обраний місцевою владою як пріоритетний;

- кількість відділень з виду спорту в установах спортивної підготовки;

- кількість введених в експлуатацію (в областях і загальноукраїнських) сучасних спортивних об'єктів різних категорій для занять видом спорту;

- число штатних тренерів з виду спорту вищого рівня майстерності у створених спортивних тренувальних центрах;

- число суддів з виду спорту, у тому числі міжнародної категорії;

- завоювання медалей українськими спортсменами на найбільших міжнародних змаганнях, у тому числі Олімпійських іграх 2022 і 2024 рр., чемпіонатах, першостях світу та Європи, Кубках світу, Параолімпійських іграх і студентських універсиадах.

3. Відповідно до запропонованого підходу тенденція зростання зазначених показників у період до 2024 і 2022 рр. буде свідчити про ефективність реалізованих заходів у частині створення соціально-економічних умов для зміцнення здоров'я населення шляхом залучення молодого покоління громадян України до регулярних занять спортом та ведення активного способу життя, зміцнення матеріально-технічної бази виду спорту, підвищення ефективності підготовки спортивного резерву та збірних команд України з виду спорту, підвищення конкурентоспроможності вітчизняного спорту на міжнародній арені.

Перспектива подальших досліджень пов'язана з визначенням особливостей і резервів покращення діяльності різних національних федерацій у залежності від видів спорту, у яких спеціалізуються атлети.

ЛІТЕРАТУРА

- Виноградов, В., Лей, Ши (2014). Внетренировочные средства стимуляции и восстановления работоспособности в подготовке спортсменов высокой квалификации. *Наука в олимпийском спорте*, 3, 20-23 (Vinohradov, V., Lei, Shi (2014). Extra-training means of stimulation and restoration of working capacity in the training of highly qualified athletes. *Science in Olympic Sports*, 3, 20-23).
- Есентаев, Т. (2015). Современная система подготовки спортсменов в олимпийском спорте и ее внешняя среда. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*, 4, 7-11 (Esentaiev, T. (2015). The modern system of training athletes in Olympic sports and its external environment. *Theory and Methods of Physical Education and Sport*, 4, 7-11).
- Касымбеков, Ж., Баратов, А., Рустамов, Н. (2012). Регуляторы модели отбора спортсменов в спорте высших достижений. *Теория и методика физической культуры*, 3 (30), 64-70 (Kasymbekov, Zh., Baratov, A., Rustamov, N. (2012). Regulators of the model for selecting athletes in sports of the highest achievements. *Theory and Methods of Physical Culture*, 3 (30), 64-70).
- Костюкевич, В. (2014). Модельно-целевой подход при построении тренировочного процесса спортсменов командных игровых видов спорта в годичном макроцикле. *Наука в олимпийском спорте*, 4, 22-29 (Kostiukevych, V. (2014). Model-targeted approach when building training process for athletes of team game sports in an annual macrosycle. *Science in Olympic Sports*, 4, 22-29).
- Костюкевич, В. М., Щепотина, Н. Ю. (2016). Модельные тренировочные задания как инструмент построения тренировочного процесса спортсменов командных игровых видов спорта. *Наука в олимпийском спорте*, 2, 24-28 (Kostiukevich, V. M., Shchepotina, N. Yu. (2016). Model training tasks as a tool for constructing training process of athletes of team game sports. *Science in Olympic Sports*, 2, 24-28).
- Макет программы «Развитие вида спорта в Российской Федерации до 2020 года» (*Layout of the program "Development of a sport in the Russian Federation until 2020"*). Retrieved from: https://depsport.admhmao.ru/.../maket_programmy_razviteya_vidov_sporta_v_rf_do_2).
- Матвеев, Л. П. (2010). *Общая теория спорта и ее прикладные аспекты* (Matveiev, L. P. (2010). *General theory of sport and its applied aspects*).
- Мічуда, Ю. П. (2008). *Функціонування та розвиток сфери фізичної культури і спорту в умовах ринку* (дис. ... докт. наук з фіз. вих. та спорту: 24.00.02). Київ (Michuda, Yu. P. (2008). *Functioning and Development of Physical Culture and Sports in the Market conditions* (DSc thesis). Kyiv).
- Павленко, Ю. О. (2012). *Організаційно-методологічні основи формування науково-методичного забезпечення підготовки національних команд до Олімпійських ігор* (автореф. ... дис. док. наук з фіз. вих. та спорту: 24.00.01). Київ (Pavlenko, Yu. O. (2012). *Organizational and methodological bases of formation of scientific and methodological support of preparation of national teams for the Olympic Games* (DSc thesis abstract). Kyiv).
- Павленко, Ю. (2011). Організація та середовище системи науково-методичного забезпечення олімпійської підготовки. *Фізична активність, здоров'я і спорт*, 4 (6), 34-39 (Pavlenko, Yu. (2011) Organization and environment of the system of scientific and methodological support of Olympic training. *Physical activity, health and sports*, 4 (6), 34-39).
- Платонов, В. Н. (2015). *Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения*. Киев (Platonov, V. N. (2015). *The*

system of training athletes in Olympic sports. General theory and its practical applications. Kyiv).

- Платонов, В., Есентаев, Т. (2015). Организационно-управленческие модели совершенствования системы подготовки спортсменов высокой квалификации в условиях политизации и коммерциализации олимпийского спорта. *Наука в олимпийском спорте*, 1, 19-26 (Platonov, V., Esentaev, T. (2015). Organizational and managerial models for improving the system of training of highly qualified athletes in the context of politicization and commercialization of Olympic sports. *Science in Olympic Sports*, 1, 19-26).
- Приходько, В. В. (2014). Макропедагогика как механизм регулирования развития спорта в новых организационно-управленческих условиях. *Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини: досвід і сучасні технології*, 17-24 (Prihodko, V. V. (2014). Macropedagogy as a mechanism for regulating development of sports in new organizational and managerial conditions. *Physical education, sports and human health: experience and current technologies*, 17-24).
- Приходько, В. В. (2017). Направление, содержание и принципы реформы спорта высших достижений в Украине. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 1, 308-313 (Prihodko, V. V. (2017). Direction, content and principles of the reform of sports of the highest achievements in Ukraine. *Prydniprovye Sports Bulletin*, 1, 308-313).
- Приходько, В., Ахметов, Р., Томенко, О., Табінська, С. (2019). Використання спортивного рейтингу в якості інструмента державного управління розвитком спорту в Україні. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 1, 53-63 (Prihodko, V., Akhmetov, R., Tomenko, O., Tabinska, S. (2019). Use of sports rating as a tool of state management of sports development in Ukraine. *Prydniprovye Sports Bulletin*, 1, 53-63).
- Савченко, В. Г., Приходько, В. В., Кошчєєв, О. С. (2017). Управління проектами у спортивно-педагогічній діяльності. Дніпро (Savchenko, V. H., Prihodko, V. V., Koshcheiev, O. S. (2017). Project management in sports and pedagogical activity. The Dnieper).
- Сушко, Р., Дорошенко, Е. (2016). Глобалізація в сучасному світі та її вплив на спорт вищих досягнень. *Спортивний вісник Придніпров'я*, 2, 140-146 (Sushko, R., Doroshenko, E. (2016). Globalization in the modern world and its impact on the sport of excellence. *Prydniprovye Sports Bulletin*, 2, 140-146).
- Сушко, Р. (2013). Совершенствование соревновательного процесса в спортивных играх на основе моделирования технико-тактических действий (на примере баскетбола). *Наука в олимпийском спорте*, 4, 14-18 (Sushko, R. (2013) Improving the competitive process in sports games based on the simulation of technical and tactical actions (for example, basketball). *Science in Olympic Sports*, 4, 14-18).
- Сушко, Р. О. (2013). Тенденції розвитку українського баскетболу за результатами виступу чоловічих збірних команд у чемпіонаті Європи 2012 року. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*, т. 1, вип. 107, 327-330 (Sushko, R. O. (2013). Trends in the development of Ukrainian basketball following the performance of the men's national teams at the 2012 European Championship. *Bulletin of Chernihiv Taras Shevchenko National Pedagogical University*, Vol. 1, no. 107, 327-330).
- Сушко, Р. (2017). Формирование теоретической модели развития баскетбола в Украине с учетом влияния факторов глобализации спорта высших достижений. *Наука в олимпийском спорте*, 1, 48-55 (Sushko, R. (2017). Formation of a theoretical model for the development of basketball in Ukraine, taking into account the influence of factors of globalization of sports of the highest achievements. *Science in Olympic Sports*, 1, 48-55).

- Giulianotti, R., Robertson, R. [ets.]. (2015). *Globalization and sport*. Malden: Blackwell Publishing.
- Luo, L., Dai, Y., Huang, F. (2015). Globalization and the rise of the Chinese basketball market. *History of sport, Vol. 32, Issue 10*, 1321-1335.
- Prykhodko, V., Tomenko., O. (2019). Innovative Approach to the Strategic Management of the Olympic Sport Reform in Ukraine. *Marketing and Management of Innovations, 1*, 357-366.

РЕЗЮМЕ

Приходько Владимир. Алгоритм управления деятельностью федераций по реформированию системы подготовки спортсменов.

Цель исследования – научно обосновать и разработать алгоритм программы «Развитие вида спорта федерацией Украины» для использования в реформе системы подготовки спортсменов. Методы исследования: обобщение литературы, материалов из Интернета, содержания предыдущих собственных разработок, а также абстрагирование, идеализация, анализ и синтез, индукция и дедукция. В статье представлен разработанный алгоритм программы «Развитие вида спорта федерацией Украины». Представленная как образец Программа развития вида спорта является основным документом, определяющим стратегию, сроки, методы и средства реализации мероприятий, обеспечивающих решение задач развития вида спорта как целостной системы.

Ключевые слова: федерация по виду спорта, органы власти в областях и городах Украины, алгоритм деятельности федераций и территориальных органов власти, Программа развития вида спорта, спортсмены.

SUMMARY

Prykhodko Volodumyr. Algorithm for managing the activities of federations in reforming the system of training athletes.

Objective: to scientifically substantiate and develop an algorithm for the program “Development of a sport by the Federation of Ukraine” for use in the reform of the athletes’ training system. Research methods: a synthesis of literature, materials from the Internet, the content of previous proprietary developments, as well as abstraction, idealization, analysis and synthesis, induction and deduction.

The article presents the developed algorithm of the program “Development of a sport by the Federation of Ukraine”. Presented as a model for use, the Sport Development Program is the main document that defines strategy, timing, methods and means of implementing measures to solve the problems of development of sports, including training of athletes of the national teams of Ukraine in sports for the XXIV Winter Olympic Games 2022 in Beijing (China) and the XIII Paralympic Games of 2022, as well as the XXXIII Summer Olympics of 2024 in Paris (France) and the XVI Paralympic Games of 2024. According to the proposed approach, the growth of the indicators shown in the conclusions will testify to the effectiveness of measures of creating socio-economic conditions for improving health by attracting a young generation of citizens to regular sports and a healthy lifestyle, strengthening sports facilities, increasing efficiency of training a sports reserve and national teams of Ukraine in a sport, increasing the competitiveness of domestic athletes in the international arena.

Key words: federation of sport, authorities in the regions and cities of Ukraine, algorithm of the activities of federations and local authorities, program for the development of sports, athletes.